

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Formålet med lovforslaget er i lyset af den samfundsmæssige og teknologiske udvikling og udviklingen i det internationale samarbejde, herunder i EF, at opretholde det høje danske sikkerhedsniveau på elområdet og under hensyn hertil ændre organiseringen og ansvarsdelingen mellem de organer og myndigheder, der har til opgave at fastsætte og påse overholdelsen af bestemmelser om elektriske sikkerhedsspørgsmål. Endvidere indeholder forslaget en modernisering og forenkling af den gældende stærkstrømslov, som i sin grund er fra 1935, men som i årene siden er blevet ændret flere gange; senest i 1977.

1. Historisk udvikling

Stærkstrømsloven er en bemyndigelseslov, der bemyndiger boligministeren (tidligere ministeren for offentlige arbejder) til at fastsætte de detaljerede sikkerhedsbestemmelser på alle områder vedrørende produktion, transmission og distribution af elektricitet samt for installationer, udførelse og brug af elektriske apparater og materiel (under ét benævnt elmateriel). De konkrete bestemmelser herom optages i stærkstrømsreglementet. Desuden indeholder loven regler om ekspropriation til elanlæg, og den regulerer elselskabernes muligheder for at indgå aftaler med ejere af fast ejendom ved etablering af anlæg til produktion, distribution og transmission af elektricitet.

Ved den første stærkstrømslov fra 1907 blev det bestemt, at der som bistand for ministeren skulle oprettes en elektricitetskommission med en formand udnævnt af kongen og fire af ministeren udnævnte medlemmer, hvoraf de tre skulle være elektroteknisk sagkyndige og den fjerde jurist. Elektricitetskommissionens opgave var at udforme forslag til sikkerhedsbestemmelser i stærkstrømsreglementet og at holde dem ajour i overensstemmelse med den tekniske udvikling. Kommissionen fik også den overordnede ledelse af tilsynet med de særlig farlige anlæg, herunder elværkerne, samt med elinstallatørernes virk-

somhed. Endvidere tillagde loven kommissionen beføjelser til at foretage ekspropriationer i forbindelse med etablering af elforsyningsanlæg.

I løbet af 1920'erne opstod der et stigende behov for, at det offentlige kunne tage spørgsmål af teknisk-økonomisk art op til undersøgelse, inden der blev etableret nye elværker eller foretaget udvidelser af eksisterende, med henblik på at opnå mere rationelle forsyningsforhold og dermed lavere elpriser. Dette var baggrunden for den revision af loven, som fandt sted i 1935, hvorved elektricitetskommissionen blev omdannet til et elektricitetsråd og blev udvidet med repræsentanter udnævnt efter indstilling fra elproducenter og for Industrirådet og Landbrugsrådet som repræsenterende elforbrugere samt med yderligere teknisk sagkundskab; nemlig en installatør og et medlem med indsigt i fabrikation af elmateriel. Ved lovrevisionen opstilledes samtidig særlige kvalifikationskrav til de tre elektroteknisk sagkyndige medlemmer, som ministeren skulle udnævne; nemlig henholdsvis videnskabelig uddannelse, sagkundskab med hensyn til driftsledelse og maskinelle spørgsmål samt sagkundskab med hensyn til installationer og arbejdssikkerhed (sidstnævnte medlem har i praksis altid tilhørt ledelsen i Dansk Elforbund).

Rådets opgaver med hensyn til at foretage teknisk-økonomiske undersøgelser ved oprettelse eller udvidelse af elproduktionsanlæg blev ophævet ved gennemførelsen af den nye elforsyningslov (lov nr. 54 af 25. februar 1976), da de økonomiske og planlægningsmæssige spørgsmål vedrørende elforsyningen overgik til handelsministeren (nu energiministeren). Samtidig blev stærkstrømslovens ekspropriationsbestemmelser ændret, således at Elektricitetsrådets ekspropriationsbeføjelser blev begrænset til anlæg med spændinger op til 50 kV, idet ekspropriationer til anlæg med spændinger på 50 kV eller derover sker efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.

Med hensyn til elmateriel, der typisk benyttes af brugere uden særlig teknisk indsigt eller instruktion – dvs. de fleste af de installationer og apparater, der